

Komisija za turno kolesarstvo
pri Planinski zvezi Slovenije

Pohorje

S kolesom v senci pohorskih vrhov in gozdov

Miro Breg

Seminarska naloga
v okviru tečaja za Turno kolesarske vodnike
Valvazorjev dom pod Stolom
3. - 6. julij 2008

Potek ture:

začetek krožne ture je pri spodnji postaji Pohorske vzpenjače, mino Doma obrambne vzgoje in zaščite Pekre, med gozdom in vinogradi do posestva Kordek. Nato skozi naselje počitniških hišic Markovo, med mogočnimi smrekami do Zg. Marina. Sledi spust v Vrhov dol in vzpon na vinorodno Meranovo, med gozdovi preko potokov na Pečke in spust v Dravsko dolino in vrnitev preko naselij ob vznožju Pohorja do spodnje postaje Pohorske vzpenjače.

Dolžina:

25km.

Višinska razlika:

425m (skupna 675m).

Čas:

2:30 minut.

Zahtevnost vzpona:

do V4.

Zahtevnost spusta:

do S3.

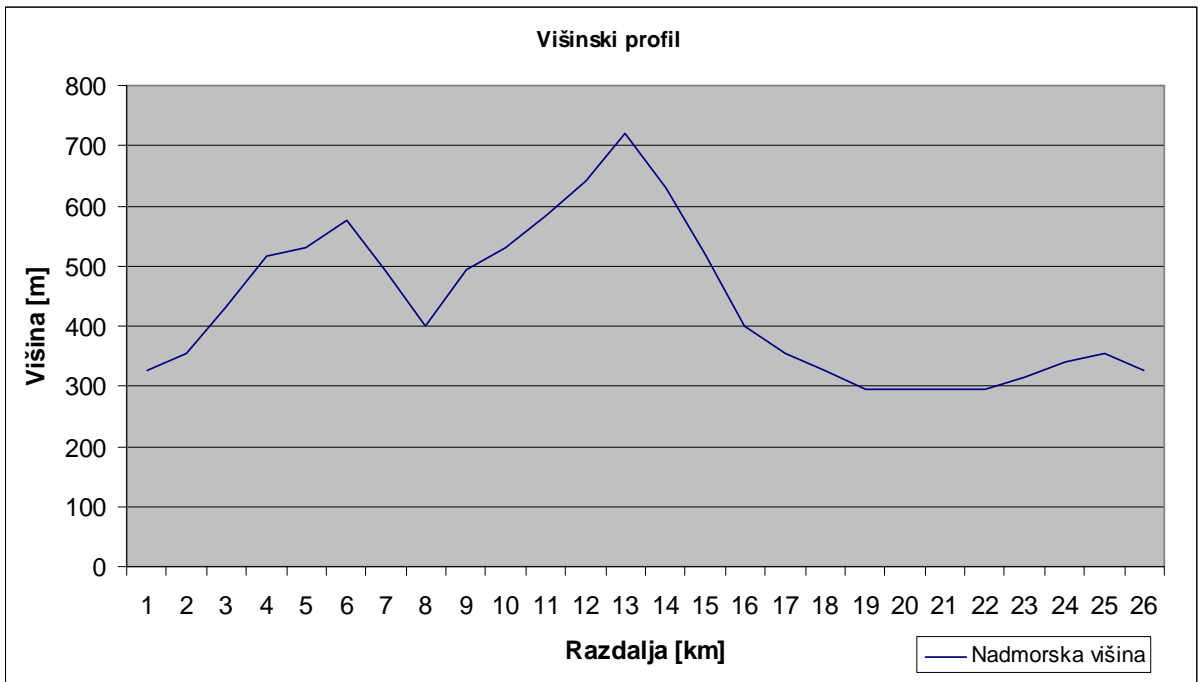
Težavnost:

srednje zahtevna s kratkimi strmimi odseki.

Opis:

- 1.** 0,0km/325m: od spodnje postaje Pohorske vzpenjače (*Bike center, kamp, stara žaga, ribnik*) zapeljemo na koncu parkirišča na kolesarsko pot 01, skozi gozdiček in po Begovi ulici do konca.
1,1km/355m: zavijemo levo v manj zahtevni vzpon V2 mimo sadovnjakov in Doma obrambne vzgoje in zaščite Pekre (*pekrski dogodki 1991*).
- 2.** 2,5km/465m: po srednje zahtevnem vzponu prikolesarimo do Kordeka, (*bivšega veleposestnika.s stavbami iz leta 1846 z reliefom Otmarja Reiserja*) nato mimo bazen za vodo za gašenje.
3,0km/515m: pripeljemo do makadama na desni je gospodarsko poslopje, na levi vikendi.
- 3.** 3,5km/536m: na križišču zapustimo kolesarsko pot 01, ki zavije levo, zapeljemo ravno do hiše iz leta 1799 (*Lindtner- sin Marko vojni geograf*) ob starem kostanju in levo skozi počitniško naselje Markovo v gozd.
4,0km/530m: peljemo preko Pekrskega potoka, mimo zapornice za avtomobile, vodnega zajetja v gozdu na križišču levo preko potoka Blažovnica nato kratek vzpon V3 do konca gozda, preko travnika z lovsko prežo.

- 4.** 5,1km/575m: od travnika se zapeljemo po kratkem vzponu na kmetijo Zg. Marin s starim kostanjem (*razgled na Maribor, Pekrsko gorco, Urban, Slovenske gorice – sonce zahaja v Dravski dolini med Kozjakom in Pohorjem*). Spust S3 v Vrhov dol po makadamski cesti do turistične kmetije sp. Marina – Potočnik in po kilometru asfalta mimo hiš, kapelice, preko mostu nato zavijemo levo na Meranovo.
- 7,0km/400m: po srednje strmem vzponu ob vinogradih se pripeljemo na Prinčev vrh – Meranovo (*nadvojvoda Janez, žlahtne sorte vinske trte, vinogradniška šola, Fakulteta za kmetijstvo, potomka najstarejše trte na svetu, klopotec*),
- 5.** 8,0km/495m: iz Meranovega nadaljujemo po markirani makadamski poti ob vinogradih in skozi gozd proti Pečkam
- 9,0km/530m: pri Andrejevem čebelnjaku prikolesarimo na travnik, sledi nezahtevni spust S1, čez dvorišče do sedla, nato srednje zahtevni vzpon V3 po kolovozni poti (200m peš ob mokri podlagi), nato se pot izravna, sledimo markacijam, ki zavijejo levo po razmočeni poti v srednje zahtevni vzpon V3.
- 11km/640m: potok Bistrica prečkamo po skalah, nato zahtevni vzpon V4 (300m peš), nakar se pot izravna, po prečkanju potočka in kratkem vzponu smo na Pečkah (*lipa, bivši lovski dom, sedaj okrepčevalnica Dom Pečke*).
- 6.** 12km/720m: srednje zahtevni spust S3 s Pečk po vijugasti ter grbinasti makadamski cesti do Loga.
- 7.** 15km/400m: po asfaltni cesti doline Log (*Juriševa tisa 455cm*) do glavne ceste Maribor – Ruše.
- 8.** 17km/ 325m: v Bistrici ob Dravi zavijemo desno, po 30m levo do železniške proge, nato desno ob železniški progji.
- 18km/295m: med železniško progo in železniško postajo se zapeljemo po travnati nato makadamski potki ob železnici do Laznice.
- 9.** 19km/295m: v Laznici vozimo 300m po glavni cesti, zavijemo levo in nadaljujemo po makadamu ob železnici do železniške postaje Limbuš, nato desno v kraj Limbuš (*cerkev Sv. Jakoba – grozdni oltar, Grajski grič*).
- 10.** 20km/300m: v krožišču v smer Pekre, mimo pošte, drugi odcep desno.
- 11.** 21km/315m: ob potoku skozi Hrastje mimo kapele do »stare šole« med sadovnjaki in vinogradi.
- 12.** 22km/340m: po 200m od »stare šole« levo preko mosta do Marlesovega naselja, nato desno do Begove ulice in po njej do izhodišča.
- 25km/325m: spodnja postaja Pohorske vzpenjače.

POHORJE nekoč in danes

Pohorje je pogorje brez vrhov in izrazitih ostrih grebenov. Je obsežno in masivno sredogorje v severovzhodni Sloveniji in zelo obiskano planinsko območje za pohodnike in kolesarje. Ogromen masiv je ves v zelenju gozdov, različnih odtenkov od skoraj črne do svetlo zelene in olivne.

Da se v pogorju kažejo zaobljeni vrhovi in pobočja zmernih strmin je razlog v geološki sestavi. V slovenskem gorskem svetu ima Pohorje poseben pomen, saj je edino silikatno gorovje. Jedro Pohorja gradi tonalit – vulkanska kamnina. To kamninsko jedro obdajajo metamorfne kamnine, katere so že od nekdaj gospodarsko izkoriščali. Tonalit za tlakovanje cest, beli marmor so uporabljali že Rimljani - več rimskih nagrobnikov je vzdanih v cerkev Sv. Martina na Šmartnem na Pohorju, blestnik za kritine. Soroden tonalitu je redki čizlakit, prava redkost pri nas, z njim je okrašena fasada slovenske skupščinske palače. Med kamninami je znana železova ruda ki so jo uporabljale pohorske fužine in kremenjak, ki so ga predelovali v steklo (glažute).

Črni vrh je najvišji vrh, ki je do Planinke ozek greben, od tam pa se razširi do velikega Žigartovega vrha v obsežno planoto. Ker je v sredini nižja, zastaja voda, zato so se tod lahko razvila pohorska šotna barja. Na nepropustnih tleh so jezerca, najvišji sta Ribniško jezero in Črno jezero, med njimi je večje število manjših – Lovrenška jezera. V grapah, ki se zajedajo pravokotno na smer glavnega grebena šumljajo manjše rečice, ki se v povirju začno z večjimi potoki. Med naravne znamenitosti štejemo slapove Veliki in Mali Šumik na Lobnici in Šum na Bistrici.

V celotnem pogorju se na debeli odeji prsti razvilo bogato rastje. Med najpomembnejšimi rastlinskimi združbami je gozd, ki je v preteklosti prekrival tudi najvišje vrhove. Zaradi pašništva so skrčili gozdove, zato so nastale travne planje in goli vrhovi. Potrebe fužinarstva in steklarstva kakor tudi oglarstva so ogolila tudi pobočja in jih spremenila v travne površine – pohorske frate. Les so splavljali po vodnih drčah. Marsikje so na novo pogozdili, predvsem z iglavci. Iz prvotnih mešanih gozdov smo dobili prevladujoče iglaste gozdove. Posebnost so orjaške jelke – Globokarjeva jelka in Maroltova jelka. Prvotni gozdovi so redki, razen Pohorskega pragozda, ki je strogo zaščiten. Naravna znamenitost je Rdeči breg, znan po eksotičnih drevesih, ki niso rasla pri nas, a jih je človek uspešno zasadil.

Gozd je že od nekdaj predstavljal največje bogastvo. Poleg gospodarske vrednosti je pomemben tudi z ekološkega vidika. V njem se zadržuje raznovrstna divjad (srnjad, jeleni, gamsi, prašiči, jeleni – damjaki). Če imamo srečo naletimo na redke divje peteline. V pohorske gozdove zaide tudi kak medved. To se je zgodilo tudi lani, ko se je pojavila v okolici Cojzarice medvedka z mladičem, za katerega je bilo srečanje s človekom usodno.

Obstoječe ceste predstavljajo sistem povezovalnih in dostopnih poti namenjenih prebivalcem, povezanimi med posameznimi poseljenimi in neposeljenimi območji, gozdno proizvodni dejavnosti, turistični dejavnosti, rekreaciji, planinarjenju in kolesarjenju. Manjši del predvsem gozdnih cest je nastal s postopno širitvijo in utrjevanjem obstoječih gozdnih vlak in to z velikim angažiranjem lastnikov gozdov.

Markirane pešpoti so enakomerno porazdeljene po celotnem Pohorju v smeri sever – jug, kar omogoča dostop praktično z vseh krajev, ki ležijo ob vznožju Pohorja. Povezavo poti uresničuje Slovenska planinska pot, ki poteka v smeri vzhod – zahod oziroma vzdolž Pohorja od Maribora do Slovenj Gradca. V smeri sever – jug z izhodiščem Vuhred - Turiška vas, prečka Pohorje še Evropska peš pot.

Na Pohorje in po njem je speljanih veliko kolesarskih poti:

- Pohorska kolesarska transversala (PKT)
- Iz Maribora na Pohorje (0:1)
- Granitna kolesarska pot (0:7)
- Najdaljša downhill proga v Sloveniji.

Pohorje je zanimivo v vseh letnih časih, kjer se premagujejo višine in daljave peš, s kolesom ali s smučmi. Zavedati bi se morali, da imamo še edini v Evropi gozd, kjer lahko prehodiš, prekolesariš ali presmučaš 70km poti, ne da bi stopil iz njegove sence.

Literatura:

- Peter Ficko, Po gorah severovzhodne Slovenije planinski vodnik, 1989
- Igor Maher, Veliki kolesarski vodnik po Sloveniji
- Marko Paternu, Strme kolesnice.